

Motion till riksdagen

1989/90:N333

av Per-Ola Eriksson m.fl. (c)

Tekopolitiken

På den socialdemokratiska regeringens förslag i proposition 1988/89:47 beslutade en majoritet i riksdagen hösten 1988 att en fullständig avreglering av tekoimporten skall ske 31 juli 1991, då MFA (Multifiberavtalet) IV löper ut.

Regeringens argument var att importhinder leder till högre priser för konsumenterna och kan åsamka samhället ekonomiska nettoförluster. En avreglering förutsätts gynna konsumenterna – beloppet 4 miljarder per år har nämnts – och bidra till att dämpa prisökningen i samhället. Vidare hävdas att avvecklingen leder till positiva effekter för utvecklingsländerna.

Vi har i en motion till föregående riksmöte visat att regeringenS argumentering inte är hållbar. Vi underströk bl.a. att avregleringen innebär ett hot mot u-ländernas möjligheter att hävda sig och sannolikt inte leder till lägre priser för konsumenterna. Vi framhöll även att det inte finns någon anledning att driva avvecklingen av importrestriktionerna snabbare än vad som sker inom EG.

Tekobranschen utvecklades positivt några år på 80-talet. Under de två senaste åren har dock utvecklingen vänt. Prognosen för framtiden är ogynnsam. Konkurrensen har hårdnat. Antalet sysselsatta har också minskat med nära 3 000 personer under 1988 och 1989. Den totala sysselsättningen inom branschen är drygt 21 000.

Utvecklingslån

Centerpartiet har i tidigare motioner lagt offensiva förslag för utveckling av tekobranschen. För en långsiktigt positiv utveckling krävs nya investeringar i bl.a. bättre produktionsteknik, produktutveckling och marknadsföring. Även om tekobranschen har en stabilare struktur i dag än för några år sedan, fattas det ofta riskkapital för nödvändiga offensiva satsningar. För att råda bot på detta har centerpartiet under två år lagt förslag i riksdagen om s.k. utvecklingslån.

Genom ett väl avvägt urval av låne- och avskrivningsberättigade åtgärder, kan lånet på företagsnivå riktas mot de åtgärder som bäst gynnar branschens långsiktigt uthålliga lönsamhet.

Lånen skall kunna beviljas årsvis och vara ränte- och amorteringsfria. Uppburet lån som inte används för avskrivningsberättigade investeringar skall återbetalas. Beslutet om utvecklingslån bör omfatta en treårsperiod.

Enligt vår mening bör vidare möjligheter till avskrivning med 100 % ges för lån upp till 100 000 kr., vilket gynnar de minsta företagen. För lån därutöver får avskrivning med 100 % endast medges om berört företag utfört godkända investeringar motsvarande minst dubbla lånebeloppet.

Alla företag med inhemsk produktion skall kunna erhålla detta utvecklingslån att utnyttjas till investeringar, marknadsföring, produktutveckling, teknik och utbildning. Lånet skall utgå med ett visst antal kronor per produktionstimme (5:-).

Den svagare tekokonjunkturen och vikten av att nu fullt ut utnyttja tekoindustrins utvecklingsmöjligheter är mycket starka skäl för att vårt förslag snabbt genomförs.

Administrationn av utvecklingslånet bör handhas av SIND, eller om SIND finner det lämpligt, delegeras till Proteko i Borås. Lånhandläggningen måste vara snabb, enkel och effektiv.

Kunskaper om vilka investeringar som bäst behövs på det enskilda företaget finns enligt vår mening i första hand lokalt ute på företagen. Genom att företagsledning och de anställdas fackliga organisationer själva får prioritera den bästa användningen av pengarna, så skapar man ett ökat ansvarstagande i företagen.

Vårt förslag till utformning av utvecklingslånen innebär att krav ställs på en företagsbaserad delfinansiering. Detta medför samtidigt att utvecklingslånen inte kan anses vara ett generellt driftsstöd. De farhågor som framförts att omvandlingen av äldrestödet till utvecklingslån internationellt skulle uppfattas som en ovänlig handling för tekoindustrin bortfaller därmed.

Utvecklingslån med ovan redovisad utformning skulle enligt vår mening vara en för tekoindustrin offensiv industripolitisk åtgärd och ge en angelägen stimulans till framtidsriktade investeringar. Utvecklingslånen skulle därutöver bidra till att garantera tekoindustrin det riskkapital näringen behöver för att få en bättre konkurrenskraft och möjligheter att på sikt öka sina marknadsandelar.

30-procentsmålet

Centerpartiet föreslår offensiva insatser för att utveckla tekoindustrin och finner det angeläget att bibehålla målsättningen att den inhemska produktionen skall svara för 30 % av den totala inhemska tillförseln av tekovaror. I dagsläget är produktionsvolymen av textilier 84 %, trikåer 69 % och konfektion 54 % av 1978 års nivå.

Anslagsfrågor

Vi bedömer att utvecklingslånen kräver ett anslag på 150 milj. kr. Utöver detta bör 35 milj. kr. anvisas till anslaget "Industripolitiska åtgärder för tekoindustrin" att användas till för branschen angelägna exportsatsningar och vissa gemensamma expert- och utbildningsinsatser.

För att den av centerpartiet föreslagna offensiva satsningen på tekoindustrin skall kunna genomföras är det angeläget med motsvarande uppräkningsanlag till stöd för tekoindustrin även budgetåren 1991/92 och 1992/93.

Med hänvisning till det anförda hemställs

1. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om mål för tekopolitiken.

2. att riksdagen beslutar om införande av ett lån för utveckling och ökad konkurrenskraft inom tekoindustrin fr.o.m. budgetåret 1990/91 t.o.m. 1992/93 i enlighet med vad som anförts i motionen.

3. att riksdagen hos regeringen begär förslag till regler för utvecklingslån för tekoindustrin enligt de riktlinjer som anförts i motionen.

4. att riksdagen beslutar anvisa ett reservationsanslag på 150 000 000 kr. till utvecklingslån avseende budgetåret 1990/91 och att medge att motsvarande belopp får disponeras för vardera budgetåren 1991/92 och 1992/93.

5. att riksdagen beslutar att för industripolitiska åtgärder för tekoindustrin anvisa 35 000 000 kr. i enlighet med vad som anförts i motionen.

Stockholm den 25 januari 1990

Per-Ola Eriksson (c)

Börje Hörnlund (c)

Roland Larsson (c)

Marianne Andersson (c)

Kjell Ericsson (c)

Håkan Hansson (c)

Sven-Olof Petersson (c)

Kersti Johansson (c)

Göran Engström (c)

Gunhild Bolander (c)

Ivar Franzén (c)

Jan Hyttring (c)

